

Vestavěné predikáty (pokračování)

Testování typu termu

`var(X)`

X je volná proměnná

`nonvar(X)`

X není proměnná

Testování typu termu

<code>var(X)</code>	X je volná proměnná
<code>nonvar(X)</code>	X není proměnná
<code>atom(X)</code>	X je atom (<code>pavel</code> , <code>'Pavel Novák'</code> , <code><--></code>)
<code>integer(X)</code>	X je integer
<code>float(X)</code>	X je float
<code>atomic(X)</code>	X je atom nebo číslo

Testování typu termu

<code>var(X)</code>	X je volná proměnná
<code>nonvar(X)</code>	X není proměnná
<code>atom(X)</code>	X je atom (<code>pavel</code> , <code>'Pavel Novák'</code> , <code><--></code>)
<code>integer(X)</code>	X je integer
<code>float(X)</code>	X je float
<code>atomic(X)</code>	X je atom nebo číslo
<code>compound(X)</code>	X je struktura

Určení počtu výskytů prvku v seznamu

`count(X, S, N)`

Určení počtu výskytů prvku v seznamu

`count(X, S, N) :- count(X, S, 0, N).`

Určení počtu výskytů prvku v seznamu

`count(X, S, N) :- count(X, S, 0, N).`

`count(_, [], N, N).`

Určení počtu výskytů prvku v seznamu

`count(X, S, N) :- count(X, S, 0, N).`

`count(_, [], N, N).`

`count(X, [X|S], N0, N) :- !, N1 is N0 + 1, count(X, S, N1, N).`

Určení počtu výskytů prvku v seznamu

```
count( X, S, N ) :- count( X, S, 0, N ).
```

```
count( _, [], N, N ).
```

```
count( X, [X|S], N0, N) :- !, N1 is N0 + 1, count( X, S, N1, N).
```

```
count( X, [_|S], N0, N) :- count( X, S, N0, N).
```

Určení počtu výskytů prvku v seznamu

```
count( X, S, N ) :- count( X, S, 0, N ).
```

```
count( _, [], N, N ).
```

```
count( X, [X|S], N0, N) :- !, N1 is N0 + 1, count( X, S, N1, N).
```

```
count( X, [_|S], N0, N) :- count( X, S, N0, N).
```

```
:-? count( a, [a,b,a,a], N )
```

```
N=3
```

Určení počtu výskytů prvku v seznamu

`count(X, S, N) :- count(X, S, 0, N).`

`count(_, [], N, N).`

`count(X, [X|S], N0, N) :- !, N1 is N0 + 1, count(X, S, N1, N).`

`count(X, [_|S], N0, N) :- count(X, S, N0, N).`

`:-? count(a, [a,b,a,a], N) :-? count(a, [a,b,X,Y], N).`

`N=3`

Určení počtu výskytů prvku v seznamu

`count(X, S, N) :- count(X, S, 0, N).`

`count(_, [], N, N).`

`count(X, [X|S], N0, N) :- !, N1 is N0 + 1, count(X, S, N1, N).`

`count(X, [_|S], N0, N) :- count(X, S, N0, N).`

`:-? count(a, [a,b,a,a], N)`

`N=3`

`:-? count(a, [a,b,X,Y], N).`

`N=3`

Určení počtu výskytů prvku v seznamu

```
count( X, S, N ) :- count( X, S, 0, N ).
```

```
count( _, [], N, N ).
```

```
count( X, [X|S], N0, N ) :- !, N1 is N0 + 1, count( X, S, N1, N ).
```

```
count( X, [_|S], N0, N ) :- count( X, S, N0, N ).
```

```
:-? count( a, [a,b,a,a], N )      :-? count( a, [a,b,X,Y], N ).
```

N=3

N=3

```
count( _, [], N, N ).
```

```
count( X, [Y|S], N0, N ) :- nonvar(Y), X = Y, !,  
                           N1 is N0 + 1, count( X, S, N1, N ).
```

```
count( X, [_|S], N0, N ) :- count( X, S, N0, N ).
```

Konstrukce a dekompozice atomu

Atom (opakování)

- řetězce písmen, čísel, „_“ začínající malým písmenem: `pavel`, `pavel_novak`, `x2`, `x4_34`
- řetězce speciálních znaků: `+`, `<->`, `==>`
- řetězce **v apostrofech**: `'Pavel'`, `Pavel Novák'`, `'prší'`, `'ano'`

?- `'ano'=A.` `A = ano`

Konstrukce a dekompozice atomu

Atom (opakování)

- řetězce písmen, čísel, „_“ začínající malým písmenem: `pavel`, `pavel_novak`, `x2`, `x4_34`
- řetězce speciálních znaků: `+`, `<->`, `==>`
- řetězce **v apostrofech**: `'Pavel'`, `Pavel Novák'`, `'prší'`, `'ano'`

?- `'ano'=A.` `A = ano`

Řetězec znaků v uvozovkách

- př. `"ano"`, `"Pavel"`

?- `A="Pavel".`

`A = [80,97,118,101,108]`

?- `A="ano".`

`A=[97,110,111]`

- př. použití: konstrukce a dekompozice atomu na znaky, vstup a výstup do souboru

Konstrukce a dekompozice atomu

Atom (opakování)

- řetězce písmen, čísel, „_“ začínající malým písmenem: `pavel`, `pavel_novak`, `x2`, `x4_34`
- řetězce speciálních znaků: `+`, `<->`, `==>`
- řetězce **v apostrofech**: `'Pavel'`, `Pavel Novák'`, `'prší'`, `'ano'`
`?- 'ano'=A. A = ano`

Řetězec znaků v uvozovkách

- př. `"ano"`, `"Pavel"`

`?- A="Pavel".`

`A = [80,97,118,101,108]`

`?- A="ano".`

`A=[97,110,111]`

- př. použití: konstrukce a dekompozice atomu na znaky, vstup a výstup do souboru

Konstrukce atomu ze znaků, rozložení atomu na znaky

`name(Atom, SeznamASCIIKodu)`

`name(ano, [97,110,111])`

`name(ano, "ano")`

Konstrukce a dekompozice termu

- Konstrukce a dekompozice termu

Term =.. [Funktor | SeznamArgumentu]

a(9,e) =.. [a,9,e]

Konstrukce a dekompozice termu

● Konstrukce a dekompozice termu

Term =.. [Funktor | SeznamArgumentu]

a(9,e) =.. [a,9,e]

Cil =.. [Funktor | SeznamArgumentu], call(Cil)

Konstrukce a dekompozice termu

● Konstrukce a dekompozice termu

Term =.. [Funktor | SeznamArgumentu]

a(9,e) =.. [a,9,e]

Ci1 =.. [Funktor | SeznamArgumentu], call(Ci1)

atom =.. X

Konstrukce a dekompozice termu

● Konstrukce a dekompozice termu

Term =.. [Funktor | SeznamArgumentu]

$a(9,e) =.. [a,9,e]$

$Ci1 =.. [Funktor | SeznamArgumentu], call(Ci1)$

atom =.. $X \Rightarrow X = [atom]$

Konstrukce a dekompozice termu

- Konstrukce a dekompozice termu

Term =.. [Funktor | SeznamArgumentu]

a(9,e) =.. [a,9,e]

Cil =.. [Funktor | SeznamArgumentu], call(Cil)

atom =.. X \Rightarrow X = [atom]

- Pokud chci znát pouze funktor nebo některé argumenty, pak je efektivnější:

functor(Term, Funktor, Arita)

functor(a(9,e), a, 2)

Konstrukce a dekompozice termu

- Konstrukce a dekompozice termu

Term =.. [Funktor | SeznamArgumentu]

a(9,e) =.. [a,9,e]

Cil =.. [Funktor | SeznamArgumentu], call(Cil)

atom =.. X \Rightarrow X = [atom]

- Pokud chci znát pouze funktor nebo některé argumenty, pak je efektivnější:

functor(Term, Funktor, Arita)

functor(a(9,e), a, 2)

functor(atom,atom,0)

functor(1,1,0)

Konstrukce a dekompozice termu

- Konstrukce a dekompozice termu

Term =.. [Funktor | SeznamArgumentu]

a(9,e) =.. [a,9,e]

Cil =.. [Funktor | SeznamArgumentu], call(Cil)

atom =.. X \Rightarrow X = [atom]

- Pokud chci znát pouze funktor nebo některé argumenty, pak je efektivnější:

functor(Term, Funktor, Arita)

functor(a(9,e), a, 2)

functor(atom,atom,0) functor(1,1,0)

arg(N, Term, Argument)

arg(2, a(9,e), e)

Rekurzivní rozklad termu

- Term je proměnná (`var/1`), atom nebo číslo (`atomic/1`) \Rightarrow konec rozkladu

Rekurzivní rozklad termu

- Term je proměnná (var/1), atom nebo číslo (atomic/1) \Rightarrow konec rozkladu
- Term je složený (= ./2, functor/3) \Rightarrow
procházení seznamu argumentů a rozklad každého argumentu

Rekurzivní rozklad termu

- Term je proměnná (var/1), atom nebo číslo (atomic/1) \Rightarrow konec rozkladu
- Term je seznam ([_|_]) \Rightarrow
procházení seznamu a rozklad každého prvku seznamu
- Term je složený (=./2, functor/3) \Rightarrow
procházení seznamu argumentů a rozklad každého argumentu

Rekurzivní rozklad termu

- Term je proměnná (var/1), atom nebo číslo (atomic/1) \Rightarrow konec rozkladu
- Term je seznam ([_ | _]) \Rightarrow
procházení seznamu a rozklad každého prvku seznamu
- Term je složený (= . ./2, functor/3) \Rightarrow
procházení seznamu argumentů a rozklad každého argumentu
- Příklad: ground/1 uspěje, pokud v termu nejsou proměnné; jinak neuspěje

Rekurzivní rozklad termu

- Term je proměnná (var/1), atom nebo číslo (atomic/1) \Rightarrow konec rozkladu
- Term je seznam ([_|_]) \Rightarrow
procházení seznamu a rozklad každého prvku seznamu
- Term je složený (=./2, functor/3) \Rightarrow
procházení seznamu argumentů a rozklad každého argumentu
- Příklad: ground/1 uspěje, pokud v termu nejsou proměnné; jinak neuspěje

```
ground(Term) :- atomic(Term), !.
```

Rekurzivní rozklad termu

- Term je proměnná (`var/1`), atom nebo číslo (`atomic/1`) \Rightarrow konec rozkladu
- Term je seznam (`[_|_]`) \Rightarrow
procházení seznamu a rozklad každého prvku seznamu
- Term je složený (`=./2`, `functor/3`) \Rightarrow
procházení seznamu argumentů a rozklad každého argumentu
- Příklad: `ground/1` uspěje, pokud v termu nejsou proměnné; jinak neuspěje

```
ground(Term) :- atomic(Term), !.
```

```
ground(Term) :- var(Term), !, fail.
```

Rekurzivní rozklad termu

- Term je proměnná (`var/1`), atom nebo číslo (`atomic/1`) \Rightarrow konec rozkladu
- Term je seznam (`[_|_]`) \Rightarrow
procházení seznamu a rozklad každého prvku seznamu
- Term je složený (`=./2`, `functor/3`) \Rightarrow
procházení seznamu argumentů a rozklad každého argumentu
- Příklad: `ground/1` uspěje, pokud v termu nejsou proměnné; jinak neuspěje

```
ground(Term) :- atomic(Term), !.
```

```
ground(Term) :- var(Term), !, fail.
```

```
ground([H|T]) :- !, ground(H), ground(T).
```

Rekurzivní rozklad termu

- Term je proměnná (`var/1`), atom nebo číslo (`atomic/1`) \Rightarrow konec rozkladu
- Term je seznam (`[_|_]`) \Rightarrow
procházení seznamu a rozklad každého prvku seznamu
- Term je složený (`=.. /2`, `functor/3`) \Rightarrow
procházení seznamu argumentů a rozklad každého argumentu
- Příklad: `ground/1` uspěje, pokud v termu nejsou proměnné; jinak neuspěje

```
ground(Term) :- atomic(Term), !.  
ground(Term) :- var(Term), !, fail.  
ground([H|T]) :- !, ground(H), ground(T).  
ground(Term) :- Term =.. [ _Funktor | Argumenty ],  
                    ground( Argumenty ).
```

Rekurzivní rozklad termu

- Term je proměnná (`var/1`), atom nebo číslo (`atomic/1`) \Rightarrow konec rozkladu
- Term je seznam (`[_|_]`) \Rightarrow
procházení seznamu a rozklad každého prvku seznamu
- Term je složený (`=.. /2`, `functor/3`) \Rightarrow
procházení seznamu argumentů a rozklad každého argumentu
- Příklad: `ground/1` uspěje, pokud v termu nejsou proměnné; jinak neuspěje

```
ground(Term) :- atomic(Term), !.  
ground(Term) :- var(Term), !, fail.  
ground([H|T]) :- !, ground(H), ground(T).  
ground(Term) :- Term =.. [ _Funktor | Argumenty ],  
                    ground( Argumenty ).
```

```
?- ground(s(2,[a(1,3),b,c],X)).
```

no

```
?- ground(s(2,[a(1,3),b,c])).
```

yes

Příklad: dekompozice termu I.

- `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

Příklad: dekompozice termu I.

● `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

● `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1)),Y), N).` N=2

Příklad: dekompozice termu I.

- `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu
 - `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1)),Y), N).` N=2
 - `count_term(X, T, N) :- count_term(X, T, 0, N).`

Příklad: dekompozice termu I.

● `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

● `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1))),Y), N).` N=2

● `count_term(X, T, N) :- count_term(X, T, 0, N).`

`count_term(X, T, N0, N) :- integer(T), X = T, !, N is N0 + 1.`

Příklad: dekompozice termu I.

● `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

● `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1)),Y), N).` `N=2`

● `count_term(X, T, N) :- count_term(X, T, 0, N).`

`count_term(X, T, N0, N) :- integer(T), X = T, !, N is N0 + 1.`

`count_term(_, T, N, N) :- atomic(T), !.`

Příklad: dekompozice termu I.

● `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

● `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1)),Y), N).` N=2

● `count_term(X, T, N) :- count_term(X, T, 0, N).`

`count_term(X, T, N0, N) :- integer(T), X = T, !, N is N0 + 1.`

`count_term(_, T, N, N) :- atomic(T), !.`

`count_term(_, T, N, N) :- var(T), !.`

Příklad: dekompozice termu I.

● `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

● `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1)),Y), N).` N=2

● `count_term(X, T, N) :- count_term(X, T, 0, N).`

`count_term(X, T, N0, N) :- integer(T), X = T, !, N is N0 + 1.`

`count_term(_, T, N, N) :- atomic(T), !.`

`count_term(_, T, N, N) :- var(T), !.`

`count_term(X, T, N0, N) :- T =.. [_ | Argumenty],`

Příklad: dekompozice termu I.

● `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

● `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1))),Y), N).` N=2

● `count_term(X, T, N) :- count_term(X, T, 0, N).`

`count_term(X, T, N0, N) :- integer(T), X = T, !, N is N0 + 1.`

`count_term(_, T, N, N) :- atomic(T), !.`

`count_term(_, T, N, N) :- var(T), !.`

`count_term(X, T, N0, N) :- T =.. [_ | Argumenty],
count_arg(X, Argumenty, N0, N).`

Příklad: dekompozice termu I.

● `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

● `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1))),Y), N).` N=2

● `count_term(X, T, N) :- count_term(X, T, 0, N).`

`count_term(X, T, N0, N) :- integer(T), X = T, !, N is N0 + 1.`

`count_term(_, T, N, N) :- atomic(T), !.`

`count_term(_, T, N, N) :- var(T), !.`

`count_term(X, T, N0, N) :- T =.. [_ | Argumenty],
count_arg(X, Argumenty, N0, N).`

`count_arg(_, [], N, N).`

Příklad: dekompozice termu I.

● `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

● `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1)),Y), N).` N=2

● `count_term(X, T, N) :- count_term(X, T, 0, N).`

`count_term(X, T, N0, N) :- integer(T), X = T, !, N is N0 + 1.`

`count_term(_, T, N, N) :- atomic(T), !.`

`count_term(_, T, N, N) :- var(T), !.`

`count_term(X, T, N0, N) :- T =.. [_ | Argumenty],
count_arg(X, Argumenty, N0, N).`

`count_arg(_, [], N, N).`

`count_arg(X, [H | T], N0, N) :- count_term(X, H, 0, N1),`

Příklad: dekompozice termu I.

● `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

● `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1)),Y), N).` N=2

● `count_term(X, T, N) :- count_term(X, T, 0, N).`

`count_term(X, T, N0, N) :- integer(T), X = T, !, N is N0 + 1.`

`count_term(_, T, N, N) :- atomic(T), !.`

`count_term(_, T, N, N) :- var(T), !.`

`count_term(X, T, N0, N) :- T =.. [_ | Argumenty],
count_arg(X, Argumenty, N0, N).`

`count_arg(_, [], N, N).`

`count_arg(X, [H | T], N0, N) :- count_term(X, H, 0, N1),
N2 is N0 + N1,`

Příklad: dekompozice termu I.

● `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

● `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1))),Y), N).` N=2

● `count_term(X, T, N) :- count_term(X, T, 0, N).`

`count_term(X, T, N0, N) :- integer(T), X = T, !, N is N0 + 1.`

`count_term(_, T, N, N) :- atomic(T), !.`

`count_term(_, T, N, N) :- var(T), !.`

`count_term(X, T, N0, N) :- T =.. [_ | Argumenty],
count_arg(X, Argumenty, N0, N).`

`count_arg(_, [], N, N).`

`count_arg(X, [H | T], N0, N) :- count_term(X, H, 0, N1),
N2 is N0 + N1,
count_arg(X, T, N2, N).`

Příklad: dekompozice termu I.

● `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

● `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1))),Y), N).` N=2

● `count_term(X, T, N) :- count_term(X, T, 0, N).`

`count_term(X, T, N0, N) :- integer(T), X = T, !, N is N0 + 1.`

`count_term(_, T, N, N) :- atomic(T), !.`

`count_term(_, T, N, N) :- var(T), !.`

`count_term(X, T, N0, N) :- T =.. [_ | Argumenty],
count_arg(X, Argumenty, N0, N).`

`count_arg(_, [], N, N).`

`count_arg(X, [H | T], N0, N) :- count_term(X, H, 0, N1),
N2 is N0 + N1,
count_arg(X, T, N2, N).`

● `?- count_term(1, [a,2,[b,c],[d,[e,f],Y]], N).`

Příklad: dekompozice termu I.

● `count_term(Integer, Term, N)` určí počet výskytů celého čísla v termu

● `?- count_term(1, a(1,2,b(x,z(a,b,1))),Y), N).` N=2

● `count_term(X, T, N) :- count_term(X, T, 0, N).`

`count_term(X, T, N0, N) :- integer(T), X = T, !, N is N0 + 1.`

`count_term(_, T, N, N) :- atomic(T), !.`

`count_term(_, T, N, N) :- var(T), !.`

`count_term(X, T, N0, N) :- T =.. [_ | Argumenty],
count_arg(X, Argumenty, N0, N).`

`count_arg(_, [], N, N).`

`count_arg(X, [H | T], N0, N) :- count_term(X, H, 0, N1),
N2 is N0 + N1,
count_arg(X, T, N2, N).`

● `?- count_term(1, [a,2,[b,c],[d,[e,f],Y]], N).`

`count_term(X, T, N0, N) :- T = [_|_], !, count_arg(X, T, N0, N).`

klauzuli přidáme **před** poslední klauzuli `count_term/4`

Cvičení: dekompozice termu

- Napište predikát `substitute(Podterm, Term, Podterm1, Term1)`, který nahradí všechny výskyty `Podterm` v `Term` termem `Podterm1` a výsledek vrátí v `Term1`
- Předpokládejte, že `Term` a `Podterm` bez proměnných)
- ?- `substitute(sin(x), 2*sin(x)*f(sin(x)), t, F)`. $F=2*t*f(t)$

Technika a styl programování v Prologu

Technika a styl programování v Prologu

- Styl programování v Prologu
 - některá pravidla správného stylu
 - správný vs. špatný styl
 - komentáře
- Ladění
- Efektivita

Styl programování v Prologu I.

- Cílem stylistických konvencí je
 - redukce nebezpečí programovacích chyb
 - psaní čitelných a srozumitelných programů, které se dobře ladí a modifikují

Styl programování v Prologu I.

- Cílem stylistických konvencí je
 - redukce nebezpečí programovacích chyb
 - psaní čitelných a srozumitelných programů, které se dobře ladí a modifikují
- Některá pravidla správného stylu
 - krátké klauzule
 - krátké procedury; dlouhé procedury pouze s uniformní strukturou (tabulka)

Styl programování v Prologu I.

- Cílem stylistických konvencí je
 - redukce nebezpečí programovacích chyb
 - psaní čitelných a srozumitelných programů, které se dobře ladí a modifikují
- Některá pravidla správného stylu
 - krátké klauzule
 - krátké procedury; dlouhé procedury pouze s uniformní strukturou (tabulka)
 - klauzule se základními (hraničními) případy psát před rekurzivními klauzulemi
 - vhodná jména procedur a proměnných
 - nepoužívat seznamy (`[...]`) nebo závorky (`{...}`, `(...)`) pro termy pevné arity
 - vstupní argumenty psát před výstupními

Styl programování v Prologu I.

- Cílem stylistických konvencí je
 - redukce nebezpečí programovacích chyb
 - psaní čitelných a srozumitelných programů, které se dobře ladí a modifikují
- Některá pravidla správného stylu
 - krátké klauzule
 - krátké procedury; dlouhé procedury pouze s uniformní strukturou (tabulka)
 - klauzule se základními (hraničními) případy psát před rekurzivními klauzulemi
 - vhodná jména procedur a proměnných
 - nepoužívat seznamy ([...]) nebo závorky {...}, (...)) pro termy pevné arity
 - vstupní argumenty psát před výstupními
 - **struktura programu – jednotné konvence** v rámci celého programu, např.
 - mezery, prázdné řádky, odsazení
 - klauzule stejné procedury na jednom místě; prázdné řádky mezi klauzulemi;
každý cíl na zvláštním řádku

Správný styl programování

- konstrukce setříděného seznamu Seznam3 ze setříděných seznamů Seznam1, Seznam2: `merge(Seznam1, Seznam2, Seznam3)`
- `merge([2,4,7], [1,3,4,8], [1,2,3,4,4,7,8])`

Správný styl programování

- konstrukce setříděného seznamu Seznam3 ze setříděných seznamů Seznam1, Seznam2: `merge(Seznam1, Seznam2, Seznam3)`
- `merge([2,4,7], [1,3,4,8], [1,2,3,4,4,7,8])`
- `merge([], Seznam, Seznam) :-`

Správný styl programování

- konstrukce setříděného seznamu Seznam3 ze setříděných seznamů
Seznam1, Seznam2: merge(Seznam1, Seznam2, Seznam3)
- merge([2,4,7], [1,3,4,8], [1,2,3,4,4,7,8])
- merge([], Seznam, Seznam) :-
! . % prevence redundantních řešení

Správný styl programování

- konstrukce setříděného seznamu Seznam3 ze setříděných seznamů Seznam1, Seznam2: `merge(Seznam1, Seznam2, Seznam3)`
- `merge([2,4,7], [1,3,4,8], [1,2,3,4,4,7,8])`
- `merge([], Seznam, Seznam) :-`
 `!. % prevence redundantních řešení`
`merge(Seznam, [], Seznam).`

Správný styl programování

- konstrukce setříděného seznamu Seznam3 ze setříděných seznamů Seznam1, Seznam2: `merge(Seznam1, Seznam2, Seznam3)`
- `merge([2,4,7], [1,3,4,8], [1,2,3,4,4,7,8])`
- `merge([], Seznam, Seznam) :-`
 `!. % prevence redundantních řešení`
`merge(Seznam, [], Seznam).`
`merge([X|Te1o1], [Y|Te1o2], [X|Te1o3]) :-`

Správný styl programování

- konstrukce setříděného seznamu Seznam3 ze setříděných seznamů Seznam1, Seznam2: `merge(Seznam1, Seznam2, Seznam3)`

- `merge([2,4,7], [1,3,4,8], [1,2,3,4,4,7,8])`

- `merge([], Seznam, Seznam) :-`

`!.`

`% prevence redundantních řešení`

`merge(Seznam, [], Seznam).`

`merge([X|Te1o1], [Y|Te1o2], [X|Te1o3]) :-`

`X < Y, !,`

Správný styl programování

- konstrukce setříděného seznamu Seznam3 ze setříděných seznamů Seznam1, Seznam2: `merge(Seznam1, Seznam2, Seznam3)`
- `merge([2,4,7], [1,3,4,8], [1,2,3,4,4,7,8])`
- `merge([], Seznam, Seznam) :-`
 `!. % prevence redundantních řešení`
`merge(Seznam, [], Seznam).`
`merge([X|Telo1], [Y|Telo2], [X|Telo3]) :-`
 `X < Y, !,`
 `merge(Telo1, [Y|Telo2], Telo3).`

Správný styl programování

- konstrukce setříděného seznamu Seznam3 ze setříděných seznamů Seznam1, Seznam2: `merge(Seznam1, Seznam2, Seznam3)`
- `merge([2,4,7], [1,3,4,8], [1,2,3,4,4,7,8])`
- `merge([], Seznam, Seznam) :-`
 `!. % prevence redundantních řešení`

 `merge(Seznam, [], Seznam).`

 `merge([X|Te1o1], [Y|Te1o2], [X|Te1o3]) :-`
 `X < Y, !,`
 `merge(Te1o1, [Y|Te1o2], Te1o3).`

 `merge(Seznam1, [Y|Te1o2], [Y|Te1o3]) :-`

Správný styl programování

- konstrukce setříděného seznamu Seznam3 ze setříděných seznamů Seznam1, Seznam2: `merge(Seznam1, Seznam2, Seznam3)`

- `merge([2,4,7], [1,3,4,8], [1,2,3,4,4,7,8])`

- `merge([], Seznam, Seznam) :-`

`!. % prevence redundantních řešení`

`merge(Seznam, [], Seznam).`

`merge([X|Telo1], [Y|Telo2], [X|Telo3]) :-`

`X < Y, !,`

`merge(Telo1, [Y|Telo2], Telo3).`

`merge(Seznam1, [Y|Telo2], [Y|Telo3]) :-`

`merge(Seznam1, Telo2, Telo3).`

Špatný styl programování

```
merge( S1, S2, S3 ) :-  
    S1 = [], !, S3 = S2;           % první seznam je prázdný  
    S2 = [], !, S3 = S1;         % druhý seznam je prázdný  
    S1 = [X|T1],  
    S2 = [Y|T2],  
    ( X < Y, !,  
      Z = X,                       % Z je hlava seznamu S3  
      merge( T1, S2, T3 );  
      Z = Y,  
      merge( S1, T2, T3) ),  
    S3 = [ Z | T3 ].
```

Styl programování v Prologu II.

- **Středník** „;” může způsobit nesrozumitelnost klauzule
 - nedávat středník na konec řádku, používat závorky
 - v některých případech: rozdělení klauzule se středníkem do více klauzulí

Styl programování v Prologu II.

- **Středník „;”** může způsobit nesrozumitelnost klauzule
 - nedávat středník na konec řádku, používat závorky
 - v některých případech: rozdělení klauzule se středníkem do více klauzulí
- Opatrné používání **operátoru řezu**
 - preferovat použití zeleného řezu (nemění deklarativní sémantiku)
 - červený řez používat v jasně definovaných konstruktech

negace: `P, !, fail; true`

alternativy: `Podminka, !, Ci11 ; Ci12`

`\+ P`

`Podminka -> Ci11 ; Ci12`

Styl programování v Prologu II.

● **Středník „;”** může způsobit nesrozumitelnost klauzule

- nedávat středník na konec řádku, používat závorky
- v některých případech: rozdělení klauzule se středníkem do více klauzulí

● Opatrné používání **operátoru řezu**

- preferovat použití zeleného řezu (nemění deklarativní sémantiku)
- červený řez používat v jasně definovaných konstruktech

negace: `P, !, fail; true`

`\+ P`

alternativy: `Podminka, !, Ci11 ; Ci12`

`Podminka -> Ci11 ; Ci12`

● Opatrné používání **negace „\+”**

- negace jako neúspěch: negace není ekvivalentní negaci v matematické logice

Styl programování v Prologu II.

● **Středník „;”** může způsobit nesrozumitelnost klauzule

- nedávat středník na konec řádku, používat závorky
- v některých případech: rozdělení klauzule se středníkem do více klauzulí

● Opatrné používání **operátoru řezu**

- preferovat použití zeleného řezu (nemění deklarativní sémantiku)
- červený řez používat v jasně definovaných konstruktech

negace: `P, !, fail; true`

`\+ P`

alternativy: `Podminka, !, Ci11 ; Ci12`

`Podminka -> Ci11 ; Ci12`

● Opatrné používání **negace „\+”**

- negace jako neúspěch: negace není ekvivalentní negaci v matematické logice

● Pozor na **assert a retract**: snižují transparentnost chování programu

Dokumentace a komentáře

- co program dělá, jak ho používat (jaký cíl spustit a jaké jsou očekávané výsledky), příklad použití

Dokumentace a komentáře

- co program dělá, jak ho používat (jaký cíl spustit a jaké jsou očekávané výsledky), příklad použití
- které predikáty jsou hlavní (*top-level*)

Dokumentace a komentáře

- co program dělá, jak ho používat (jaký cíl spustit a jaké jsou očekávané výsledky), příklad použití
- které predikáty jsou hlavní (*top-level*)
- jak jsou hlavní koncepty (objekty) reprezentovány

Dokumentace a komentáře

- co program dělá, jak ho používat (jaký cíl spustit a jaké jsou očekávané výsledky), příklad použití
- které predikáty jsou hlavní (*top-level*)
- jak jsou hlavní koncepty (objekty) reprezentovány
- doba výpočtu a paměťové nároky

Dokumentace a komentáře

- co program dělá, jak ho používat (jaký cíl spustit a jaké jsou očekávané výsledky), příklad použití
- které predikáty jsou hlavní (*top-level*)
- jak jsou hlavní koncepty (objekty) reprezentovány
- doba výpočtu a paměťové nároky
- jaké jsou limitace programu

Dokumentace a komentáře

- co program dělá, jak ho používat (jaký cíl spustit a jaké jsou očekávané výsledky), příklad použití
- které predikáty jsou hlavní (*top-level*)
- jak jsou hlavní koncepty (objekty) reprezentovány
- doba výpočtu a paměťové nároky
- jaké jsou limitace programu
- zda jsou použity nějaké speciální rysy závislé na systému

Dokumentace a komentáře

- co program dělá, jak ho používat (jaký cíl spustit a jaké jsou očekávané výsledky), příklad použití
- které predikáty jsou hlavní (*top-level*)
- jak jsou hlavní koncepty (objekty) reprezentovány
- doba výpočtu a paměťové nároky
- jaké jsou limitace programu
- zda jsou použity nějaké speciální rysy závislé na systému
- jaký je význam predikátů v programu, jaké jsou jejich argumenty, které jsou vstupní a které výstupní (pokud víme)
 - vstupní argumenty „+“, výstupní „-“ `merge(+Seznam1, +Seznam2, -Seznam3)`
 - `JmenoPredikatu/Arity` `merge/3`

Dokumentace a komentáře

- co program dělá, jak ho používat (jaký cíl spustit a jaké jsou očekávané výsledky), příklad použití
- které predikáty jsou hlavní (*top-level*)
- jak jsou hlavní koncepty (objekty) reprezentovány
- doba výpočtu a paměťové nároky
- jaké jsou limitace programu
- zda jsou použity nějaké speciální rysy závislé na systému
- jaký je význam predikátů v programu, jaké jsou jejich argumenty, které jsou vstupní a které výstupní (pokud víme)
 - vstupní argumenty „+“, výstupní „-“ `merge(+Seznam1, +Seznam2, -Seznam3)`
 - `JmenoPredikatu/Arity` `merge/3`
- algoritmické a implementační podrobnosti

Ladění

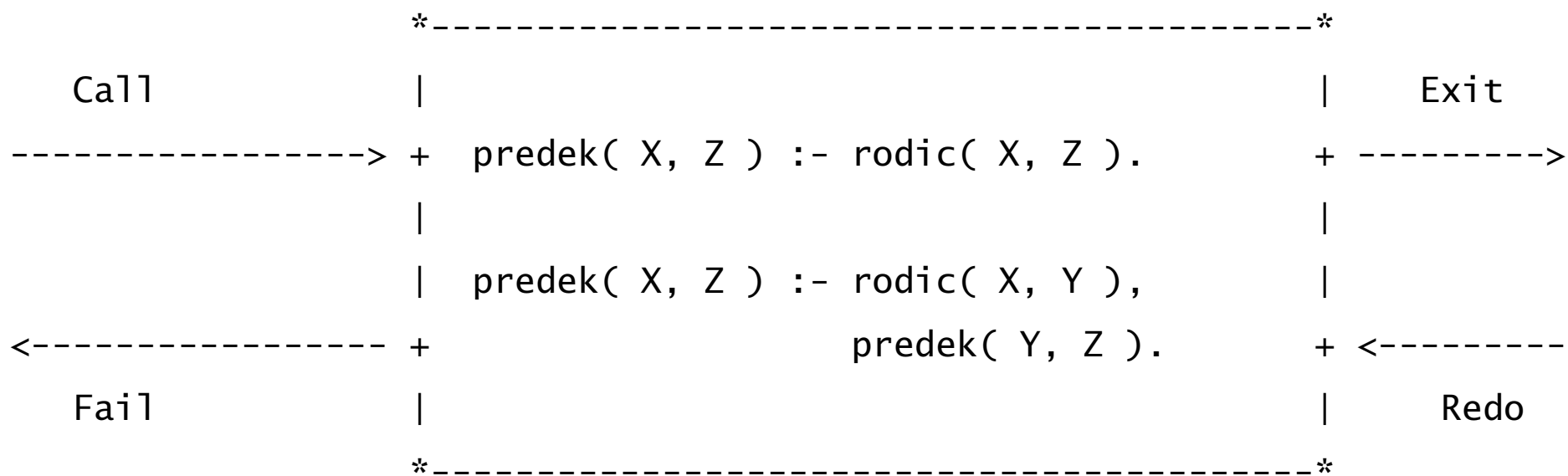
- Přepínače na trasování: `trace/0`, `notrace/0`
- Trasování specifického predikátu: `spy/1`, `nospy/1`
 - `spy(merge/3)`
- `debug/0`, `nodebug/0`: pro trasování pouze predikátů zadaných `spy/1`

Ladění

- Přepínače na trasování: `trace/0`, `notrace/0`
- Trasování specifického predikátu: `spy/1`, `nospy/1`
 - `spy(merge/3)`
- `debug/0`, `nodebug/0`: pro trasování pouze predikátů zadaných `spy/1`
- Libovolná část programu může být spuštěna zadáním vhodného dotazu: **trasování cíle**
 - vstupní informace: jméno predikátu, hodnoty argumentů při volání
 - výstupní informace
 - při úspěchu hodnoty argumentů splňující cíl
 - při neúspěchu indikace chyby
 - nové vyvolání přes `;`: stejný cíl je volán při backtrackingu

Krabičkový (4-branový) model

- Vizualizace řídicího toku (backtrackingu) na úrovni predikátu
 - Call: volání cíle
 - Exit: úspěšné ukončení volání cíle
 - Fail: volání cíle neuspělo
 - Redo: jeden z následujících cílů neuspěl a systém backtrakuje, aby našel alternativy k předchozímu řešení

Příklad: trasování

a(X) :- nonvar(X).

a(X) :- c(X).

a(X) :- d(X).

c(1).

d(2).

```

          *-----*
Call    |                               |    Exit
-----> + a(X) :- nonvar(X). | ----->
        | a(X) :- c(X).      |
<----- + a(X) :- d(X).      + <-----
Fail    |                               |    Redo
          *-----*
```

Příklad: trasování

```
a(X) :- nonvar(X).
a(X) :- c(X).
a(X) :- d(X).
c(1).
d(2).
```

```

          *-----*
Call    |                               |    Exit
-----> + a(X) :- nonvar(X). | ----->
        | a(X) :- c(X).      |
<----- + a(X) :- d(X).      + <-----
Fail    |                               |    Redo
          *-----*

```

```
| ?- a(X).
      1      1 Call: a(_463) ?
      2      2 Call: nonvar(_463) ?
      2      2 Fail: nonvar(_463) ?
```


Příklad: trasování

a(X) :- nonvar(X).

a(X) :- c(X).

a(X) :- d(X).

c(1).

d(2).

```

          *-----*
Call    |                               |    Exit
-----> + a(X) :- nonvar(X). | ----->
        | a(X) :- c(X).      |
<----- + a(X) :- d(X).      + <-----
Fail    |                               |    Redo
          *-----*
    
```

| ?- a(X).

1 1 Call: a(_463) ?

2 2 Call: nonvar(_463) ?

2 2 Fail: nonvar(_463) ?

3 2 Call: c(_463) ?

3 2 Exit: c(1) ?

? 1 1 Exit: a(1) ?

X = 1 ?

Příklad: trasování

a(X) :- nonvar(X).

a(X) :- c(X).

a(X) :- d(X).

c(1).

d(2).

```

          *-----*
Call      |                               |      Exit
-----> + a(X) :- nonvar(X). | ----->
          | a(X) :- c(X).      |
<----- + a(X) :- d(X).      + <-----
Fail     |                               |      Redo
          *-----*
    
```

```

| ?- a(X).
      1      1 Call: a(_463) ?
      2      2 Call: nonvar(_463) ?
      2      2 Fail: nonvar(_463) ?
      3      2 Call: c(_463) ?
      3      2 Exit: c(1) ?
      ?      1      1 Exit: a(1) ?
X = 1 ? ;
      1      1 Redo: a(1) ?
      4      2 Call: d(_463) ?
    
```

Příklad: trasování

```
a(X) :- nonvar(X).
```

```
a(X) :- c(X).
```

```
a(X) :- d(X).
```

```
c(1).
```

```
d(2).
```

```

          *-----*
Call    |                               |    Exit
-----> + a(X) :- nonvar(X). | ----->
        | a(X) :- c(X).       |
<----- + a(X) :- d(X).     + <-----
Fail    |                               |    Redo
          *-----*

```

```

| ?- a(X).
      1      1 Call: a(_463) ?
      2      2 Call: nonvar(_463) ?
      2      2 Fail: nonvar(_463) ?
      3      2 Call: c(_463) ?
      3      2 Exit: c(1) ?
      ?      1      1 Exit: a(1) ?
X = 1 ? ;
      1      1 Redo: a(1) ?
      4      2 Call: d(_463) ?
      4      2 Exit: d(2) ?
      1      1 Exit: a(2) ?
X = 2 ? ;
no
% trace
| ?-

```

Efektivita

- Čas výpočtu, paměťové nároky, a také časové nároky na vývoj programu
 - u Prologu můžeme častěji narazit na problémy s časem výpočtu a pamětí
 - Prologovské aplikace redukuje čas na vývoj
 - vhodnost pro symbolické, nenumernické výpočty se strukturovanými objekty a relacemi mezi nimi

Efektivita

- Čas výpočtu, paměťové nároky, a také časové nároky na vývoj programu
 - u Prologu můžeme častěji narazit na problémy s časem výpočtu a pamětí
 - Prologovské aplikace redukuje čas na vývoj
 - vhodnost pro symbolické, nenumerické výpočty se strukturovanými objekty a relacemi mezi nimi
- Pro zvýšení efektivity je nutno se zabývat **procedurálními aspekty**
 - **zlepšení efektivity při prohledávání**
 - odstranění zbytečného backtrackingu
 - zrušení provádění zbytečných alternativ co nejdříve
 - návrh **vhodnějších datových struktur**, které umožní efektivnější operace s objekty

Zlepšení efektivity: základní techniky

- **Optimalizace posledního volání (LCO) a akumulátory**
- **Rozdílové seznamy** při spojování seznamů
- **Caching**: uložení vypočítaných výsledků do programové databáze

Zlepšení efektivity: základní techniky

- **Optimalizace posledního volání (LCO) a akumulátory**
- **Rozdílové seznamy** při spojování seznamů
- **Caching**: uložení vypočítaných výsledků do programové databáze
- **Indexace** podle prvního argumentu
 - např. v SICStus Prologu
 - při volání predikátu s prvním nainstancovaným argumentem se používá hašovací tabulka zpřístupňující pouze odpovídající klauzule
 - `zamestnanec(Prijmeni, KrestniJmeno, Oddezeni, ...)`

Zlepšení efektivity: základní techniky

- **Optimalizace posledního volání (LCO) a akumulátory**
- **Rozdílové seznamy** při spojování seznamů
- **Caching**: uložení vypočítaných výsledků do programové databáze
- **Indexace** podle prvního argumentu
 - např. v SICStus Prologu
 - při volání predikátu s prvním nainstancovaným argumentem se používá hašovací tabulka zpřístupňující pouze odpovídající klauzule
 - `zamestnanec(Prijmeni, KrestniJmeno, Oddezeni, ...)`
- **Determinismus**:
 - rozhodnout, které klauzule mají uspět vícekrát, ověřit požadovaný determinismus